

Uchwała Nr XVIII/99/12
Rady Miejskiej w Suraziu
z dnia 26 czerwca 2012 r.

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, Nr 223, poz. 1458; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281) i art. 10 oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887, Nr 288, poz. 1690, Nr 288, poz. 1690) Rada Miejska w Suraziu uchwala co następuje:

§1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012 - 2014 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§2. Powierzyć realizację Programu, o którym mowa wyżej Kierownikowi Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Suraziu.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Celina Chodorowska

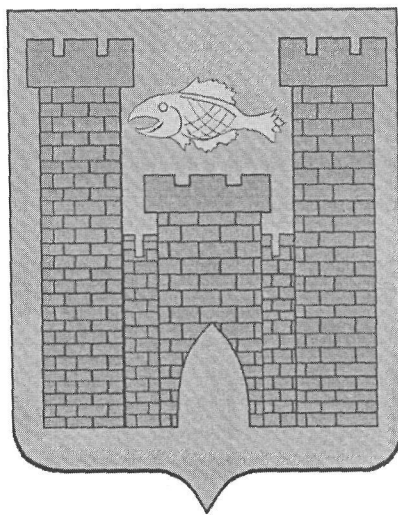
Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XVIII/99/12

Rady Miejskiej w Surazhu

z dnia 26 czerwca 2012 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny

na lata 2012 – 2014

Surazh, czerwiec 2012

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, czy pijaństwo rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloprotoblowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. Podstawa prawna

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887 ze zm.),
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.),
3. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Suraz na lata 2007 - 2019, przyjęta uchwałą Nr IX/46/07 Rady Miejskiej w Surazie z dnia 29 czerwca 2007r.
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
5. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.),
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 ze zm.).

III. Diagnoza problemu

Skalę problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin dysfunkcyjnych w gminie Suraz można określić w oparciu o własne dane OPS, które statystycznie obrazują zakres udzielanej pomocy socjalnej, z uwagi na występujące w rodzinach potrzeby, których nie są one w stanie samodzielnie zaspokoić. Niezaspokojone potrzeby pogłębiają dysfunkcje, prowadząc do sytuacji niekorzystnej zarówno dla dziecka, jak i dla rodziców, czyli umieszczenia dziecka poza rodziną.

Na podstawie sprawozdań Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Surazhu za 2011r. wynika, iż pod opieką ośrodka znajdują się 94 rodziny, w tym:

- liczba rodzin z dziećmi – 68,
- liczba rodzin niepełnych – 6,
- liczba rodzin wielodzietnych (troje dzieci i więcej) – 32.

Struktura rodzin korzystających z pomocy według liczby posiadanych dzieci w rodzinie przedstawia się następująco:

- rodziny z 1 dzieckiem – 13,
- rodziny z 2 dzieci – 23,
- rodziny z 3 dzieci – 16,
- rodziny z 4 dzieci – 11,
- rodziny z 5 dzieci i więcej – 5.

Główną ustawową przesłanką przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest niski dochód w rodzinie. W rodzinach zamieszkujących na terenie gminy Surazh podstawową przyczyną powodującą konieczność udzielenia pomocy jest pozostawanie rodziców lub opiekunów bez pracy. Zgodnie ze sprawozdaniem za 2011r. wśród powodów trudnej sytuacji w rodzinach możemy wyróżnić:

- ubóstwo – 73 rodziny,
- wielodzietność – 5 rodzin,
- bezrobocie – 31 rodzin,
- niepełnosprawność – 8 rodzin,
- długotrwała lub ciężka choroba – 6 rodzin.

Nierzadkie są również przypadki występowania w jednej rodzinie kilku przyczyn powodujących kryzys w rodzinie.

Należy również zwrócić uwagę na osoby samotnie wychowujące dzieci oraz rodziny posiadające dzieci niepełnosprawne. Na podstawie sprawozdań MGOPS w Surazhu za 2011r. możemy wyróżnić:

- 2 osoby otrzymujące dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- 6 osób otrzymujących dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Ponadto na terenie gminy Surazh w związku z problemami związanymi z funkcjonowaniem rodzin kwalifikujących się do świadczeń socjalnych:

- od 2011r. MGOPS organizuje pracę Zespołu Interdyscyplinarnego w Surazhu;
- od 2012r. działa Punkt Konsultacyjny dla rodzin zagrożonych problemami społecznymi i uzależnieniami;
- co roku dzieci z rodzin dysfunkcyjnych uczestniczą w letnim wypoczynku połączonym z programem profilaktycznym finansowanym ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. Adresaci programu

Rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Surazh, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

V. CEL GŁÓWNY

WSPIERANIE RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH W PROCESIE PRZYWRACANIA ICH ZDOLNOŚCI DO PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Diagnozowanie i analiza przyczyn kryzysów rodzinnych poprzez pracę socjalną i badania specjalistyczne.
2. Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem poprzez wzmacnianie roli i funkcji rodziny.
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny poprzez zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
4. Pomoc w integracji rodziny poprzez niwelowanie barier uniemożliwiających prawidłowe relacje między członkami rodziny oraz rozwiązywanie sytuacji konfliktowych w rodzinach.
5. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin poprzez aktywne angażowanie ich w działania ukierunkowane na poprawę swojej sytuacji bytowej.
6. Dążenie do reintegracji rodziny poprzez poprawę sytuacji rodzinnej umożliwiającej powrót dziecka do rodziny naturalnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu danego środowiska społecznego.

VII. DZIAŁANIA

Wspieranie rodziny jest niezwykle angażującym procesem i wymaga podejścia interdyscyplinarnego, gdyż dotyczy wszystkich obszarów funkcjonowania rodziny. Obejmuje ono działania zorientowane na zabezpieczenie potrzeb członków rodziny, budowanie prawidłowych relacji i więzi między nimi, tworzenie pozytywnego środowiska wychowawczego dla dzieci, zapobieganie patologiom, podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych i działań naprawczych w rodzinie.

1. Działania dotyczące celu 1:

Diagnozowanie i analiza przyczyn kryzysów rodzinnych poprzez pracę socjalną i badania specjalistyczne:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- b) praca socjalna polegająca na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, deficytów osobowościowych członków rodziny, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

2. Działania dotyczące celu 2:

Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem poprzez wzmacnianie roli i funkcji rodziny:

- a) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”,
- b) realizacja zadań promujących cechy „zdrowej rodziny”, angażowanie w te działania rodziny zagrożone dysfunkcyjnością (pikniki, festyny rodzinne),
- c) promowanie korzystania ze środowiskowych form wsparcia rodziny.

3. Działania dotyczące celu 3:

Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny poprzez zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia:

- a) zapewnić rodzinom przeżywającym trudności dostęp do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego, terapeutycznego),
- b) zapewnienie rodzinom dostępu do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,

c) umożliwienie rodzinom przeżywającym trudności korzystania z pomocy rodzin wspierających, które pomagają w opiece i wychowywaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

4. Działania dotyczące celu 4:

Pomoc w integracji rodziny poprzez niwelowanie barier uniemożliwiających prawidłowe relacje między członkami rodziny oraz rozwiązywanie sytuacji konfliktowych w rodzinach:

- a) zapewnienie członkom rodziny możliwości korzystania z pomocy specjalistów, terapii w różnorodnych zakresach dysfunkcji (terapii indywidualne, grupowe),
- b) organizowanie mediacji jako formy metody pomocy w rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

5. Działania dotyczące celu 5:

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin poprzez aktywne angażowanie ich w działania ukierunkowane na poprawę swojej sytuacji bytowej:

- a) motywowanie członków rodziny do podjęcia działań na rzecz ograniczenia, bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień – współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, podjęcie terapii dla sprawców przemocy – współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy, itp.,
- b) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach, warsztatach kształtujących umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
- c) organizowanie specjalistycznego wsparcia dla rodziców obejmującego kształtowanie i rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych i społecznych w celu wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, los dzieci, adekwatne spostrzeganie swoich problemów oraz zmianę stylu wychowania dzieci, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- d) zapewnienie dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych bezpłatnej opieki i wychowania w placówkach wsparcia dziennego.

6. Działania dotyczące celu 6:

Dążenie do reintegracji rodziny poprzez poprawę sytuacji rodzinnej umożliwiającej powrót dziecka do rodziny naturalnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu danego środowiska społecznego.

- a) świadczenie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wychowywaniu i opiece nad dziećmi w przezwyciężeniu problemów życiowych stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną,
- b) pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowywaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin,
- c) współpraca z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w tym w szczególności z pomocą społeczną, szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, itp. w celu poprawy sytuacji rodzinnej.

VIII. Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny obejmują ponadto:

1. realizację rządowych programów z zakresu wspierania rodziny,
2. monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej zamieszkałych na terenie gminy,
3. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

IX. Zakładane rezultaty realizacji programu:

1. wzrost umiejętności opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach,
2. poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
3. zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
4. wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
5. umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
6. rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

X. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny oraz pełniące inne funkcje wspierające:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Surażu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Surażu,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Łapach,
- Komisariat Policji w Łapach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Łapach,
- Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie działający na terenie gminy Suraż,
- placówki oświatowe,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe,
- parafie.

XI. Realizacja programu

Koordynowanie i organizowanie działań w ramach Programu, inicjowanie nowych rozwiązań należy do zadań Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Surażu. Program realizowany będzie na terenie Gminy Suraż w latach 2012- 2014. W lokalnym systemie działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych rodziny należy wziąć pod uwagę uczestnictwo różnych podmiotów i instytucji. W działaniach profilaktycznych na rzecz rodzin wychowujących dzieci należy szczególną rolę przypisać organizacjom pozarządowym oraz kościelnym. Tak rozumiany program stanowić będzie pełne i kompleksowe ujęcie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

XII. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Suraż, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XIII. Monitorowanie Programu

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Surażu do dnia 31 marca każdego roku składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu Programu.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Celina Chodorowska